

[Riishøj]

men grunden til, at det gennemføres udramatisk, er formodentlig, at selv elværkerne nu godt ved, at det ikke koster det danske samfund særlig mange penge at stoppe for kulimporten. Derfor får vi den fredelige udgang af debatten, og det er selvfølgelig lykkeligt, at det kan gennemføres nogenlunde fredeligt og roligt.

I selve beslutningsforslaget er der den gode ting, som også var i SFs oprindelige forslag, at bestyrelsesmedlemmer, der overtræder denne bestemmelse, personlig drages til ansvar for deres gerninger. Man kan altså ikke få den situation, som jo har hersket inden for dele af miljølovgivningen, at virksomheder som helhed pålægges en symbolsk bøde. Nu hæfter bestyrelsesmedlemmerne personlig.

Jeg mener også, at der ligesom vedrørende våbenembargoloven kunne være grund til med hensyn til det strafferetlige at sikre sig en konfiskation af eventuel fortjeneste i forbindelse med ulovlig kulimport fra Sydafrika, men det kan eventuelt drøftes i udvalget og naturligvis også i det retspolitiske udvalg.

I øvrigt omtalte den konservative ordfører sanktioner og brud i det hele taget. For SF er det vigtigt at understrege, at dette er et enestående tilfælde i international politik; vi opfatter Sydafrika som et enestående tilfælde. Men når det kommer dertil, at man bruger handelen som politisk middel, må vi nok sige, at det er Danmarks allierede USA, der bruger det helt åbenlyst, mest hæmningsløst og har brugt det utallige gange i Øst-Vesthandelen i forbindelse med Iran, hvor der har været utallige brud på indgåede kontrakter. Det er altså ikke fra vores side, vi skal bidrage til at politisere den internationale handel. Sydafrika er et enestående tilfælde; det er i allerhøjeste grad USA og dets allierede, men under pres fra USA, som har gennemført en politisering af den internationale handel. Det er naturligvis også sket fra den anden supermagt i adskillige tilfælde, bl.a. over for Jugoslavien og Kina.

Det er glædeligt, at vi kan få vedtaget forslaget, men jeg vil godt spørge udenrigsministeren, om det vedtages enstemmigt; det var hr. Kelm-Hansen også inde på. Så vidt jeg kan se, er der ingen ordførere til stede fra centrum-demokraterne, som nok er det interessante parti i denne sammenhæng. Jeg mener, at også udadtil, internationalt, var det

rart at vide, om der står en enig regering bag dette stop for kulimporten.

Stinus (RV):

På det radikale venstres vegne vil jeg gerne udtrykke tilfredshed med dette første skridt til opfølgning af folketingsbeslutningen af 13. december sidste år. Jeg vil gerne bekræfte, at det radikale venstre betragter denne lovgivning som et vigtigt skridt henimod den totale handelsboykot af Sydafrika, en boykot, hvis betydning understreges af det, der i øjeblikket sker i Sydafrika – eller netop ikke sker.

EF-ländernes udenrigsministre har netop på deres møde i Haag udtalt, at de af præsident Botha foreslåede reformer ikke opfylder behovet for de hastende og vidtrækkende foranstaltninger, som er nødvendige for at afskaffe apartheid hurtigst muligt.

På det samme møde bekræftede udenrigsministrene, at de tolv's holdning vedrørende Sydafrika vil blive taget op til overvejelse, hvis væsentlige fremskridt i retning af afskaffelse af apartheid ikke nås inden for en rimelig tid.

Det radikale venstre finder det af betydning, at Danmark ikke alene som det første af de 12 EF-lande – hvilket måske ikke er så overraskende – men også som det første af de nordiske lande nu tager dette meget konkrete skridt. For os at se er dette et eksempel til efterfølgelse både for de øvrige nordiske lande og for de øvrige 11 lande i EPS-samarbejdet. At det virkelig bliver tilfældet, bør Danmark arbejde for blandt vore samarbejdspartnere.

Det radikale venstre vil med glæde medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Kofod-Svendsen (KrF):

Jeg kan kort meddele, at mit parti kan tilslutte sig det foreliggende forslag, og vi vil medvirke til en hurtig udvalgsbehandling.

Albrechtsen (VS):

Den 13. december 1985 blev der taget et meget vigtigt skridt frem mod en total økonomisk boykot af raciststyret i Pretoria, og som bekendt drejer det sig i dag om kulimporten, det første af de to lovforslag, og VS kan naturligvis støtte det lovforslag, der foreligger her.